

АНДРЕЙ БАЛАБУХА ДВЕ КОПЕЙКИ

Превод от руски: [Неизвестен], 1975

chitanka.info

В този ден се бях позабавил в службата. Излязох на улицата и почувствувах, че в същия миг ще умра от глад. Съгласете се, какво е за един двадесет и пет годишен дръвник изпитият по обяд чай с два сандвича. Кога ли най-сетне в нашето конструкторско бюро ще направят стол? Колко години вече дрънкаме все за това на всяко профсъюзно събрание, а работата си стои все на същото място...

До вратата на Йоановското укрепление на една скамейка имаше покрити с мушама кошници, от които се издигаше апетитна пара и две жени енергично продаваха пирожки. Спънах се в кабела, проснат от някакъв автобус на „Ленфилм“ до прожекторите, поставени под свода на вратата — в крепостта пак снимаха някакъв филм. Преглъщайки, бръкнах в джоба си и като напипах две монети, ги протегнах на продавачката.

— Три парчета с месо, моля!

Тя ми подаде пирожките и рестото: една монета от три копейки и две по две копейки. За телефониране, помислих си аз. Пъхнах ги в задния джоб и дояждайки последната пирожка, изведнъж си спомних, че съм забравил да телефонирам на Володя. Наложих се да се напъхам в телефонната кабина. Тя беше като истинска душегубка: струва ми се, че това се нарича парников ефект. Добре би било да оставя вратата открената, но на завоя трамваите вият така, че е невъзможно да се разговаря.

Усещайки, че бавно се превръщам в бульон върху собствените си кости, извадих от джоба си двете монети по две копейки, пузнах едната от тях в автомата и набрах номера. Разнесоха се продължителни сигнали. Докато чаках, започнах да прехвърлям втората монета между пръстите си. Монетата беше новичка и блестяща, като че не е била още употребявана. Обичам такива. Сам разбирам, че това е смешно, но обичам. Все още никой не се обаждаше (пак го няма в къщи). Жалко.

Като продължавах да разглеждам монетата, окачих слушалката. И в този момент...

Веднъж, още като ученик, на мене ми провървя: в тролейбуса вместо монета от десет стотинки ми дадох с рестото монета от десет пфенига. Като повечето мои съученици и аз събирах монети и това ми беше добре дошло.

Но такова нещо!

Още веднъж огледах внимателно монетата. От едната страна — герб и надпис „СССР“, а от другата — във венец от класове голяма, сякаш взета от ученическо тефтерче двойка, и надпис със строги букви „копейки“. Две копейки. А под тях — годината.

„1996“!

Ама не може да бъде! Понякога се случва цифрите да се объркат в главата ти. Това обаче не беше 1969, а именно 1996 година. Излязох от кабината в състояние на някакво замайване. Първият ми порив ме караше да се върна към онези продавачки, но веднага съобразих, че това е безсмислено. А какво да направя?

Откъснах от тефтерчето си листче, увих в него монетата и я прибрах в портмонето си — за да не я изгубя или я объркам с някоя друго. И тръгнах по приятели, които се надявах, че ще ми помогнат да се ориентирам в тази мътна история.

Разбира се, ние се разбъбрахме и си спомних за монетата едва тогава, когато вече трябваше да си тръгвам, ако исках да хвана трамвая.

— Фалшива е — рече Жора. — Но славно е направена, брей, брей!

— Остави своите следователски наклонности — обади се Виктор. — Обикновен заводски брак. — Той запали цигара и добави: — Истинско чудо! Брак в „Монетния двор“! Да бяха ми казали — нямаше да повярвам.

— Тя е изгубена от някакъв Пътешественик във Времето — подаде глас от спалнята синът на Жора, десетгодишният Герка.

— Ти защо не спиш? — поинтересува се баща му.

— Че как можеш да заспиш тука!

Това беше истина: модерните квартири не са приспособени за бурни разисквания.

Така и не можахме да стигнем до общо мнение.

Идеята се зароди у мен чак когато се прибрах: трябва да се обадя на Пух. Той не може да не се ориентира. С това решение заспах.

На следващия ден преди обед му позвъних.

— Фьодор Феоктистович, не бихте ли могли да се срещнете с мен за половин час? Необходима ми е консултация. Хайде да обядваме заедно.

— С удоволствие — каза Пух. — Къде?

— Ами, нека да е на булевард „Добролюбов“...

— Добре. Чакайте ме пред къщичката на Ботни.

Пух работеше като старши технолог в „Монетния двор“. Бяхме се запознали в бюфета на крепостта, където той беше попаднал случайно. След това бяхме се срещали няколко пъти и си бъбрехме на най-различни теми, на което ни най-малко не пречеше разликата в годините — Пух беше почти два пъти по-стар от мене, — но въпреки това нашите отношения не бяха прераснали още в дружба.

— Дайте я тука — каза Пух, след като изслуша моя разказ. — Ще се опитам да направя нещо. Щом установя нещо, ще ти позвъня.

— Благодаря, Фьодор Феоктистович! Ще ме задължите много: трябва да ви призная, че не мога да търпя разни тайнствени истории...

Обади ми се след три дни, в петък. И отново се срещнахме на същото място.

— Ето я — каза Пух, протягайки ми монетата, — всичко, което можеше да се провери, го проверихме. Монетата е истинска. Дори присадката с реактивен изотоп е в нормата. Практически е невъзможно да се изготви подобен фалшификат в занаятчийски условия. А и в такъв случай не биха започнали да си играят с монети по две копейки. Да си представим съществуването на нелегален завод, съгласете се, е още по-сложно. Не зная какво да ви кажа повече, Андрей.

— А не може ли да се получи такъв брак, че вместо 1969 да отпечатат 1996?

Пух мълчаливо повдигна рамена, но след това все пак снизходително ми обясни:

— Нашето производство се състои от големи серии. Подобна грешка само на една монета е невъзможна: би могло да бъде само на цялата серия. А подобно нещо ОТК няма да пропусне. И нещо повече, самата тази мисъл ми се струва за повече от невероятна.

Съгласих се с него.

— И въобще — каза на раздяла Пух — не ми напомняйте за нея повече, моля ви! Можеш да мръднеш с тази история. Ако искате съвет — хвърлете я. В Нева. Или я използвайте да се обадите с нея на някого по телефона. Впрочем съвети се дават само за да си очистим съвестта и съвсем не е задължително да ги изпълниш...

И в това отношение Пух пак беше прав.

Вечерта отскочих до Сева Воробьов, мой съученик, с който някога заедно се увличахме от нумизматика. Аз твърде бързо изстинах към тази работа, а той си остана фанатичен събирач на монети. Неговата колекция много пъти беше показвана на изложби, той дори писа някакви статии и изнася доклади... Виж, той ще ми помогне, реших аз. Поне да ми даде някаква нишка.

Но Сева само вдигна рамена.

— Откъде да знам? Ти нали казваш, че автентичността на монетата е била проверена... Те имат квалифицирани експерти. Ти какво искаш всъщност от мене? Ако искаш да се избавиш от нея, както са те посъветвали, дай я на мене. В моята колекция тя ще си намери мястото. Или пък ми я продай.

— Върви по дяволите! — озъбих му се аз. — Да ти я продам, търгаш, такъв! Виж, да ти я дам... Ще си помисля. Може би, покъсно... Но сега не. Извинявай.

След това се разделихме.

Минаха две седмици, но тази история не ми излизаше от главата.

А може би ти наистина съществуващ, Пътешественико във Времето? Скиташ си сега някъде из Ленинград и по погрешка си използвал монета от твоята собствена (или може би не собствена) 1996 година?

Или ти ще бъдеш? Може би Машината на Времето вече е конструирана в някое конструкторско бюро или научноизследователски институт и скоро ще се отправиш с нея в бъдещето — първият в историята пътешественик във времето? Екипирайки те за пътешествието, може би са отлели монети за годината, в която ще се отправиш, и една от тях случайно е попаднала в ръцете ми?

Или... Просто не знам какво да мисля. Поради това реших да напиша този разказ.

Ако го напечатат, може би ти ще ме намериш и ще си вземеш монетата от две копейки?

Седя на масата и пиша. До мен, топло проблясквайки на светлината на настолната лампа, лежи новичката монета. Понякога поглеждам към нея — още веднъж да се уверя, че всичко това не е само сън на човек, който твърде много е чел научна фантастика.

Сега ще коригирам текста и утре ще го занеса в редакцията. Ще взема със себе си и монетата — като вещественно доказателство. Разбира се, би било добре да приложат и медицинско от психиатър, но аз съм оптимист и все се надявам, че всичко ще мине благополучно.

Ако ти съществуващ, Пътешественико във Времето, обади се!

Публикувано в сп. „Наука и техника“, бр.51/1975 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.